

AAKIRKEBY OMRÅDEFORNYELSE

STYREGRUPPEMØDE, 10-08 2020

Deltagere:

Søren Møller Christensen (SMC)

Jon Madsen (JM)

Bjarne Westerdahl (BW)

John Nielsen (JN)

Mugen Adler (MA)

Afbud:

Brian Carlsen, Hasse Hallberg

Vi mødtes kl. 16:30 på Naturtorvet.

Der aftaltes, at den sten, som en borger har snublet over, enten bliver fjernet, rejst eller erstattet med en højere og mere synlig sten. Stenens funktion er at markere gangretning og Naturtorvets afgrænsning.

(Arbejdet udføres af V&P på regning, mandag, den 17. august.)

Der er en stor variation blandt de anvendte sten, som alle blev valgt pga deres egenart. Der aftaltes, at der laves noget formidling omkring sten, planter og grundfjeld. SMC foreslå, at der udarbejdes en "hybrid"tavle, som redegør både for Bornholmskortet og Naturtorvet. Ideen udviklede sig til også at omfatte en kort fortælling om hver enkel sten, placeret ved selve stenen, og BW vil tage fat i Jørgen Butzbach for at høre om han kunne interessere sig for opgaven. (Jørgen Butzbach har i første omgang meldt velvilligt tilbage og først gerne vil se på stenene; der træffes en aftale om dette). MA foreslog, at der også kunne formidles mere i dybden omkring de vilde planter og at det kunne være oplagt at inddrage Naturtorvet i undervisningsøjemed i folkeskolerne, da der både er en bred geologisk og botanisk fortælling og en indsats, som bidrager til en øget biodiversitet i bymiljøet.

Nervebanen er punktvis markeret ud af Smedegade og hen til krydset over til Grønningen. Dette er et tiltag, som udviklede sig under anlægsarbejdet. Enighed om, at det giver fin mening.

MA kontakter V&P vedr. problematikkerne ifm skrald i dalen. (Er gjort. Vi hører nærmere. Dog skal vi under alle omstændigheder kunne regne med, at skrald BLIVER samlet.)

1. Formanden orienterer
Hasse Hallberg har sagt ja til at indgå i styregruppen.
2. Den fortsatte prioritering af indsatser og revidering af programmet for byfornyelse
MA har haft fokus på den kunstneriske bearbejdning af nervebanen, etablering af en hundepark, yderligere tiltag i Sdr. Byskov og etablering af et medborgerhus samt afholdelse af et borgermøde.

Den røde tråd fortsætter langs Grønningen og evt. over idrætsarealer med røde tiltag, nogle så diskrete som det punkterede linjer, nogle midlertidige, nogle permanente. (se ppt filen vedhæftet mailen.) Hvordan skal delprojektet organiseres og hvilke kunstnere vil det give mening at få fat i? Skal det være åbent og borgerdrevet? Kan en kunstner tilknyttes hundeparken? Der er nu en forbindelse til Art Collection i Aakirkeby men projektet skal måske løftes endnu mere. SMC tager fat i Lars Kærulf. Hvilken rolle skal Kunst- og Kulturhistorisk Råd spille i processen?

Bornholms Regionskommune Kunst- og Kulturhistorisk Råd arbejder for at understøtte udviklingen af det bornholmske kulturliv. Rådet yder bl.a. rådgivning til

kommunen i kunstneriske, kultur- og naturhistoriske spørgsmål og administrerer en pulje til aktiviteter inden for de nævnte fagområder.

MA berettede også om stedsspecifikke keramiske værker, skabt af det bornholmske kunstnerpar GernerJahncke, som indeholder jord fra forskellige lokaliteter for herved at opnå vidt forskellige udtryk, hvad angår farve og overflade. BW tog bolden videre og foreslog tidsspecifikke værker, hvor værker indeholdt mineraler fra de forskellige geologiske lag. **Noget vi skal gå videre med?**

Der har været en række henvendelser til Borgerforeningen og områdefornyelse ved MA om etablering af en hundepark, efter emnet blev bragt på banen ved sidste borgermøde. Interessen er tilsyneladende stor og parken ville være forholdsvis let og billig at etablere – og kunne ride på momentum skabt af Naturtorvet for at vise, at tiltag følger tiltag inden for en overskuelig tidsramme. Styregruppen er enig om, at det vil give mening at koncentrere indsatsen langs nervebanen, hvorfor menighedsrådets mark er et relevant areal at tage fat i. MA henvender sig til Kjeld Dale som opfølgning på deres møde i foråret. Den ene henvendelse til Borgerforeningen udpeger ellers et kommunalt ejet areal syd for Kannikeskoven. Såfremt den røde tråd etableres, kunne der anvendes rødt til f.x. hegn o.l. BW foreslår herudover, at der plantes frugttræer og MA foreslår, at der etableres et skiftende terræn. **Morten Bach Jørgensen oplyser, at erfaringerne fra andre byer på øen viser, at hundeparker skaber meget liv i byen, at der er en sidegevinst ved, at de fungerer som mødesteder, om man har hund eller ej. BRK vil godt opsætte og tømme et skraldestativ men hundeejerne skal selv tage poser med. Der vil også være andre afledte driftsudgifter, såsom græsslåning mm.** BW henviser til Michael Stoltzes insekt- og biodiversitetsvenlig have som model til beplantnings- og driftsstrategi.

BW har talt med NaturBornholm om Sdr. Byskov og projektet med de underjordiske og trolde og oplyser, at området fra umiddelbart vest for selve festpladsen er fredet (geologisk fredning langs randzonen) og at der ikke vil være opbakning til den mindste nye aktivitet. **(MA: Iflg. fredningskendelsen er Sdr. Byskov ikke inkluderet i fredning og derfor vil det fortsat kunne give mening at arbejde med emnet, hvis borgerne er interesseret.)** Tanken om et projekt i skoven startede med en konkret henvendelse fra en borger om at få placeret en stor trolde i stil med de Glemte Kæmper på festpladsen. Ideen udviklede sig til en fortælling om de underjordiske, hvor små/store væsner kunne findes spredt i Sdr. Byskov og formidle nogle af de særlige bornholmske sagn. Arbejdet kunne foregå i samarbejde med Lars Rømer. Gruppen, som arbejder med den nye byskov i Vestermarie, har haft fat i den kunstner, som skabte kæmperne – og har fået opbakning fra Destinationen. Der kunne evt. skabes en ny attraktion med flere trolde på øen?

Om Klintebakken og trolde: Adskillige meget smukke flytteblokke pryder bakken. Den første, der ses i venstre side af den anlagte sti, kaldes "Kyllingehønen". Den har en vis lighed med Rokkestenene, men rokke kan den ikke, og kyllingerne skal have en hel del fantasi for at forestille sig; men det skulle være de klippestykker, hønen er anbragt på.

I August F. Schmidt: Danmarks kæmpesten (1932) fortælles, at stenen er rundagtig, som Gorms runesten i Jelling, og at den ligger på en lynggroet højning med en krans af mindre sten under sig, og da nu dens egen størrelse forholder sig til disse som fuglens til dens unger, har den fået navnet Kyllingehønen.

I øvrigt hører stenen til Bornholms sagnsten, idet det er en af disse stene, som trolde kastede efter kirkerne, i dette tilfælde af en trolde, der hørte hjemme i Højlyngen, men var rejst med en bisp til Skåne. Her fik trolde besked om, at Aa Kirke var bygget, og i raseri slog han en stor sten efter kirken, men uden at ramme. Denne sten er Kyllingehønen.

<http://www.367ture.dk/media/6375/frede-kjoeller-1986-hadeborg-bakke.pdf>

JM har fremsendt et notat om medborgerhuset og emnet drøftes som første punkt ved mødet den 17. august, kl 15:30-17:30 i Aakirkebyhallerne.

Der aftales, at et borgermøde afholdes lørdag, den 26. september om eftermiddagen. Pga coronarestriktionerne, overvejes der tilmelding. MA vil også gerne invitere konkrete interessenter, som ikke har været aktive i processen men som har en stake i projektet: NaturBornholm, HR Skolen, Davids skolen, BRK idræt, AaIF, menighedsrådet, kræmmerne, Aktive kvinder Rudolfklubben m.fl.
MA har booket den store sal i hallerne. Der må ikke være flere end 80 personer i rummet.

Mødet fortsætter den 17. august med følgende dagsordenspunkter:

3. Oplæg om medborgerhus
4. Økonomi
5. Tidsplan
6. Evt.